

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. [naam], advocaat te [plaats],

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van het Aartsbisdom te Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is bij Meldpunt voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk, rechtsopvolger van het bureau van Hulp en Recht (hierna: Meldpunt), ontvangen op 7 februari 2011.

Op 4 mei 2011 is bij het Meldpunt een verweerschrift ingekomen van Mgr mr. drs. [naam], hulpbisschop van het Aartsbisdom te Utrecht, Vicaris-generaal.

Op 26 september 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen vergezeld door [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. [naam].

Namens aangeklaagde is verschenen mr. drs. [naam] namens het Aartsbisdom te Utrecht.

2. De klacht

2.1. Klager is in [jaar] naar het aartsbisschoppelijk kleinseminarie in [naam] gegaan. Aangeklaagde was aldaar werkzaam als leraar [taal], klassenleraar en ziekenvader. In of omstreeks de jaren [jaar]-[jaar], toen klager 13 à 14 jaren oud was, is klager gedurende een periode van anderhalf jaren seksueel misbruikt door aangeklaagde. Het misbruik bestond er uit dat aangeklaagde klager wegens groeipijn masseerde met olie en daarbij tevens de geslachtsdelen van klager betastte. Ook haalde aangeklaagde klager 's nachts of 's avonds uit zijn bed en nam hem mee naar zijn eigen kamer. Klager moest dan op het bed van aangeklaagde gaan liggen waarbij aangeklaagde achter klager ging liggen en tegen diens anus ging "aanrijden". Er vond geen penetratie plaats. Dit misbruik heeft vele keren (zeker tien à vijftien keren) plaatsgevonden.

- 2.2. Aangeklaagde maakte misbruik van het feit dat hij meerdere rollen vervulde t.o.v. klager, te weten de rol van leraar, ziekenvader en klassenleraar, en van het feit dat klager destijds een bescheiden en verlegen jongen was. Klager heeft uit schaamte toentertijd met niemand over het seksueel misbruik kunnen praten, noch met zijn ouders, noch met de hem toegewezen persoonlijk begeleider en psycholoog. Het misbruik heeft klager emotioneel en mentaal beschadigd. In 1988 raakte hij onder andere vanwege het in zijn jeugd plaatsgevonden seksueel misbruik 'burned out'. Hiervoor ging hij in therapie. Uiteindelijk is klager arbeidsongeschikt verklaard. Hij lijdt aan insomnia en gebruikt nog steeds (kalmerings)medicijnen.
- 2.3. Klager beoogt met de klachtenprocedure schriftelijke erkenning van en schriftelijke excuses te verkrijgen voor het jegens hem plaatsgevonden seksueel misbruik. Uiteindelijk wenst klager ook schadevergoeding te ontvangen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De heer [naam] heeft in zijn verweerschrift gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat op basis van het klaagschrift en de daarbij overgelegde verklaringen het gestelde misbruik onvoldoende aannemelijk is gemaakt maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Alhoewel meer dan 35 jaren zijn verstreken sedert het plaatsvinden van de verweten gedragingen, en aangeklaagde niet kan worden gehoord nu hij is overleden, is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst, hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt onder andere door de authentieke wijze waarop, en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Het verhaal van klager wordt bovendien ondersteund door de verklaringen van derden die tijdig vóór de zitting namens klager zijn overgelegd. Het betreft enerzijds de verklaring van een andere oud-leerling van het kleinseminarie in [plaats] die verklaart eveneens seksueel misbruikt te zijn door aangeklaagde. Anderzijds gaat het om verklaringen van derden, waaronder zijn zus, zijn zwager, een oud-collega en een vriend, waaruit blijkt dat klager jegens hen in de afgelopen jaren (al dan niet uitgebreid) heeft gesproken over het seksueel misbruik. De Klachtencommissie merkt op dat klager reeds in 1998 in therapie is gegaan onder andere ter

verwerking van het seksueel misbruik en dat de destijds behandelend therapeut daarover thans eveneens een verklaring heeft verstrekt die het verhaal van klager ondersteunt.

De heer [naam] heeft ter zitting kenbaar gemaakt dat deze verklaringen, waarvan hij pas kennis heeft kunnen nemen ná indiening van het verweerschrift, zijns inziens het misbruik van klager aannemelijker hebben gemaakt.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 a 14 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren, aangezien dit niet tot haar taak behoort. Bij een gegrond verklaring van de klacht door het Aartsbisschop zal een nog op te richten Compensatiecommissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Aartsbisschop van Utrecht de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 9 november 2011 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, prof. dr. W.H.G. Wolters en mr. B.F. de Poorter, leden, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie...../ de Bisschop vanen aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste/de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste/de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste/de Bisschop.

